

PRESSENS
FAGLIGE UTVALG

PFU-SAK NR. 342/15

KLAGER: Odd Kalsnes
ADRESSE: odd.kalsnes@privatmegleren.no
PUBLIKASJON: Nettavisen
PUBLISERINGSDATO: 11.11.2015
STOFFOMRÅDE: Næringsliv
SJANGER: Nyhet
SØKERSTIKKORD: Samtidig imøtegåelse
REGISTRERT: 13.11.2015
BEHANDLET I PFU: 18.02.2016
BEHANDLINGSTID: 94 dager
KLAGEGRUPPE: Næringsdrivende
PFU-KONKLUSJON:
HENVISNING VVPL.:
OMTALE/ANONYM.:
MERKNADER: Klagen er framsatt både mot Nettavisen og mot navngitt journalist. I og med at PFU ikke behandler klager mot enkeltmedarbeidere, kun mot mediet ved ansvarlig redaktør, er det sett bort fra dette både i sammendrag og i uttalelse.

SAMMENDRAG:

Nettavisen publiserte **onsdag 11. november 2015** kl. 12.52 en artikkel med tittelen «Supermegler Odd Kalsnes stoppet av Finanstilsynet – her er hans skjulte virksomhet».

Ingress:

«I 2007 sa eiendomsmegler Odd Kalsnes at han ville følge det nye regelverket og slutte med eiendomsutvikling. Det gjorde han ikke.»

Videre i artikkelen:

«- I forbindelse med de forestående lovendringene og det faktum at jeg nå er tilknyttet Privatmegleren, har jeg forpliktet meg til ikke å drive med utvikling. Det sa den profilerte eiendomsmegleren Odd Kalsnes til Finansavisen i juni 2007. Da prydet Oslos supermegler førstesiden av avisen med tittelen «Tjente 200 mill. på boligbygging. Men nå er det kroken på døra for Odd Kalsnes' fritidssysse». Årsaken til den nye regelen, var at man ønsket å sikre eiendomsmeglerens uavhengighet som mellommann ved eiendomsoverdragelser.

- Man har strenge regler for at eiendomsmeglere ikke kan drive eiendomsvirksomhet. En megler er per definisjon en mellommann. Du skal ikke

risikere å møte megleren som interessent i en eiendom du er interessert i, sier professor Thore Bråten ved BI til Nettavisen på generelt grunnlag.»

Artikkelen fortsetter delvis med omtale av Finanstilsynets rapport, og videre om Kalsnes virksomhet, inkludert omtale av en klage fra han mot Nettavisen som PFU tidligere har behandlet.

Artikkelen var illustrert med flere bilder, inkludert et foto av Kalsnes med bildetekst: «Odd Kalsnes klarte aldri å gi slipp på sin innbringende hobby – eiendomsutvikling.»

Lenke til artikkelen: <http://www.nettavisen.no/na24/supermegler-odd-kalsnes-stoppet-av-finanstilsynet---her-er-hans-skjulte-virksomhet/8555788.html>

I artikkelen er det lenket til en artikkel om samme forhold publiserte tidligere samme dag. <http://www.nettavisen.no/na24/finanstilsynet-med-knusede-vedtak-mot-luksusmegler-odd-kalsnes/3423158129.html> Denne artikkelen er ikke innklaget, men omtales i tilsvarsrunden.

KLAGEN:

Klager er omtalte Odd Kalsnes. Han skriver: «Det er et faktum at Kjetil Mæland (journalisten; sekr. anm.) ikke tok seg bryet med å ringe eller på annen måte kontakte Odd Kalsnes forut for publisering, og klager mener dette er brudd på VVP 4.14. (...) Det er også et faktum at Odd Kalsnes var tilgjengelig på mobil fra 06.00 til publiseringstidspunktet (12.52; sekr. anm.) og hans mobilnummer er vel kjent for journalist Mæland.» Det anføres også at heller ikke hans juridiske rådgiver Johan Mettevoll ble kontaktet før publisering.

Det anføres at både tittel, ingress og bildetekst retter sterke udokumenterte påstander og beskyldninger mot Kalsnes, og at det derfor må være åpenbart at det påhvilde redaksjonen «en særlig etisk plikt» å ta kontakt med den som er blitt gjenstand for beskyldninger.

Klager konstaterer at den påklagede artikkelen er basert på en artikkel i Finansavisen samtidig med at det er brakt inn nye elementer fra en åtte år gammel sak. «Det må være åpenbart for alle at det viktige kravet til samtidig imøtegåelse undergraves hvis disse to ovennevnte forholdene skal kunne føre til at kravet til samtidig imøtegåelse skal kunne settes til side.» Klager viser til at det er redaksjonen som skal innhente den samtidige imøtegåelsen når den samme redaksjonen retter alvorlige beskyldninger mot noen. Klager mener også at «klipp-og-lim journalistikk» undergraver det aller viktigste prinsipp i norsk presse, imøtegåelsesretten. Det anføres også at eldre uttalelser normalt ikke vil kunne oppfylle kravet til samtidig imøtegåelse.

FORSØK PÅ MINNELIG LØSNING:

Det er ikke registrert kontakt med sikte på å løse saken i minnelighet før klagen ble igangsatt.

TILSVARSRUNDEN:

Nettavisen avviser klagen. Innledningsvis klargjøres det fra avisen at det er snakk om to artikler samme dag. Den første var en ren sitatartikkel fra Finansavisen med tittelen «**Finanstilsynet med knusende vedtak mot luksusmegler Odd Kalsnes**». Artikkelen er vedlagt. Denne artikkelen ble, stadig ifølge avisen, publisert kl. 08.04. Den andre, og innklagede, ble publisert kl. 12.52 og oppdatert halvannen time senere.

I avisens tilsvarende bekreftes det at klageren ikke ble kontaktet før publisering. Årsaken til dette var at han har gitt tydelig beskjed om at han ikke vil snakke med journalisten, og at alle henvendelser skal gå via hans advokat. «Da ved neste korsvei å klage PFU for at Mæland (journalisten) ikke ringte til ham – og påpeke at 'hans mobilnummer var kjent for journalist Mæland' – synes for oss å være noe sært.» Videre vises det til forsøk på kontakt med klagers juridiske rådgiver, både via telefon og sms.

Nettavisen mener klagers imøtegælsesrett er fullt ut innfridd i den første artikkelen, men at det i den andre artikkelen var detaljer der det var «hensiktsmessig» med juridisk rådgivers kommentar. Disse ble ført inn i en oppdatering da juridisk rådgiver ringte tilbake om lag halvannen time etter første publisering.

Det vises videre til at det etter PFU-klagen har vært forsøk på å oppnå kontakt med klageren. «Vi vil svært gjerne ha hans versjon av disse sakene...» Klager svarte med å sende en e-post til avisens ansvarlige redaktør der han klargjør at det er journalisten han ikke har tillit til, ikke avisen. Avisen svarte tilbake at det ikke er publikum som bestemmer hvilken journalist som skal brukes.

Klageren opprettholder klagen. Han avviser Nettavisens påstand om at han for all framtid har frasagt seg kontakt med redaksjonen, og at avisen kun skal forholde seg til hans advokat. Dette var noe som gjaldt i en tidligere situasjon og knyttet til en situasjon i hans nære familie. «Men uansett hvilken forestilling Nettavisen og journalist Mæland har skapt seg, skulle jeg blitt kontaktet for samtidig imøtegåelse når avisen trekker frem eldre saker og retter alvorlige beskyldninger mot meg. Man kan ikke fremsette grove beskyldninger uten at den beskyldte part får anledning til å uttale seg.»

Han anfører at det i artikkelen publisert kl. 12:52 bare var sitater fra Finansavisens artikkel som ble gjengitt, «men der ble ikke det som skjedde i 2007 omtalt, og følgelig var det ingen imøtegåelse i disse beskyldningene i den innklagede artikkelen. Det var først 1,5 timer etter publisering at Mettevoll (juridisk rådgiver) tok kontakt med Mæland».

Klager reagerer også på at Nettavisen synes å framstille det som om verken han eller hans juridiske rådgiver ikke ville snakke med avisen. Han understreker at han ikke var kjent med artikkelen før den ble publisert, og at han derfor ikke var kjent med de nye beskyldningene og derfor heller ikke fikk mulighet til samtidig imøtegåelse. Klageren mener også at nettpublisering gjør at kravet til samtidig imøtegåelse må skjerpes fordi beskyldninger blir hengende ved en person resten av livet.

Nettavisen gjentar at man oppfatter det som helt urimelig at en person gang på gang skal kunne henvise til sin advokat, for deretter straks å klage til PFU når journalisten faktisk følger oppfordringen. Avisen imøtegår også klagers anførsel om at nye beskyldninger aldri ble lagt fram verken for han eller hans advokat. «Advokat Mettevoll fikk god innsikt i alle de 'nye' spørsmålene fra vår journalist, som jo dreide seg om vel kjente og tidligere omtalte

detaljer rundt 'hovedanklagen' om at han driver med eiendomsutvikling samtidig som han er eiendomsmegler.» Det vises til at han faktisk svarer på disse spørsmålene på vegne av sin klient, klageren.

Nettavisen mener klageren fikk grundig samtidig imøtegåelse i den første artikkelen, og avisen mener at han ikke hadde noen rett til dette i artikkel nummer to «[n]år journalist Mæland likevel tok kontakt med Mettevoll 'for å gi ekstra service' og for å kvalitetssikre saken ytterligere». Det vises også til at klageren i midten av desember 2015 fikk publisert et blogginnlegg med kritikk av Nettavisen og avisens ansvarlige redaktør. Dette var et svar på en kommentar fra redaktøren dagen før. (Begge innleggene er vedlagt, sekr. anm.)

Klageren har, etter avsluttet tilsvaarsrunde, kommet med nok en kommentar. Han anfører at Nettavisen 11. november publiserte grove beskyldninger mot ham uten at han ble kontaktet for samtidig imøtegåelse, og at mailen det er referert til der han frasa seg tilsvaarsretten, ble sendt seks dager senere, 17. november. Han mener Nettavisen søker å manipulere sannheten. Han gjentar også at det er journalisten han ikke vil forholde seg til, ikke redaksjonen eller avisen generelt.

Nettavisen avviser nok en gang klagen. Det anføres at redaksjonen ikke har ment at klagerens mail til journalisten er noe «bevis» for at han har bedt journalisten kontakte advokaten direkte i akkurat denne saken. «Her står det nok ord mot ord. Men den er et eksempel på en mail der han tydelig gjøre det.»

